Valmyndigheten

Datum
2025-10-27

Dnr
VAL-242-2025

Dimensionerande hotbildsbeskrivning valen 2026

Den dimensionerande hotbilden har tagits fram i samråd med myndigheterna inom Nationellt valnätverk och beskriver de potentiella hot och risker som valadministrationen kan behöva beakta i sin planering av valgenomförandet 2026. Syftet med hotbilden är att valadministrationen ska använda den som utgångspunkt i sin planering och analys av hot och risker i samband med valgenomförandet. Hotbilden ger en ungefärlig bild av vilken nivå Valmyndighetens råd och rekommendationer är anpassade efter. Den beskriver inte de faktiska hot som finns mot det specifika valtillfället. De lokala bedömningarna av faktiska hot bör i sin tur utgå från lokala variationer och kännedom om aktörer som vill och kan påverka valgenomförandet negativt på lokal eller regional nivå.

Valgenomförandet som viktig samhällsfunktion

Allmänna val är klassificerad som en viktig samhällsfunktion av Myndigheten för civilt försvar. Valgenomförandet sker i olika steg och involverar flera olika aktörer utöver Valmyndigheten, däribland landets alla kommuner och länsstyrelser samt många utlandsmyndigheter. Valadministrationens arbete med valgenomförandet handlar om att alla röstberättigade ska kunna nyttja sin rösträtt och att valresultatet korrekt ska avspegla de valsedlar väljarna valt att lägga i valkuverten. Valadministrationens arbete med att genomföra val är att anse som samhällsviktig verksamhet.

- Ett oförutsägbart säkerhetspolitiskt läge ihop med upprepade händelser och påverkansförsök riktade mot valgenomföranden i flertalet länder kan indikera ett ökat intresse att försöka påverka förtroendet för, och genomförandet av, allmänna val även i Sverige.
- Det finns aktörer med intresse, avsikt och förmåga att försöka påverka valen 2026. Försök till påverkan och angrepp kan inte uteslutas.
- Det svenska valsystemet är robust, decentraliserat och transparent, vilket skapar en inneboende motståndskraft mot systematiska försök till påverkan på valresultatet.

Svårt för en extern hotaktör att systematiskt påverka valresultatet

Det svenska valsystemet är robust, decentraliserat och transparent, vilket skapar en inneboende motståndskraft mot påverkan på själva valresultatet. Valsystemets konstruktion gör det svårt för en extern hotaktör att systematiskt påverka valresultatet så att det inte återspeglar väljarnas röster.

Rösträkningen sker i två steg. Alla röster räknas av utbildad personal, först i en preliminär rösträkning i vallokalen under valkvällen, sedan i en slutlig rösträkning hos länsstyrelsen. Det är

Postadress: Box 1010, 171 21 Solna
Telefon: 010-57 57 000 **www.val.se**

ett decentraliserat system med inbyggda kontrollstationer på flera nivåer som syftar till att kvalitetssäkra resultatet.

Både röstmottagningen och rösträkningen är offentlig och alla som vill kan komma och se hur det går till. Alla valsedlar sparas tills nästa val vunnit laga kraft. Om fel förekommit går det att överklaga valresultatet och Valprövningsnämnden kan besluta om omval eller förnyad sammanräkning.

Det generella säkerhetsläget

Det säkerhetspolitiska läget har de senaste åren försämrats och säkerhetsmyndigheterna beskriver en bredare och alltmer komplex hotbild mot Sverige och svenska intressen samt ökade risker för svensk säkerhet. Det svenska Natointrädet liksom uppbyggandet av det svenska totalförsvaret, har stärkt svensk säkerhet men också bidragit till att underrättelsehotet mot Sverige delvis har förändrats och förstärkts. Det innebär även att allt fler verksamhetsutövare kommer att behöva förhålla sig till nya skyddsvärden och regelverk. Säkerhetspolisen gör bedömningen att det finns en risk att det allvarliga säkerhetsläget kan komma att försämras ytterligare. (Säkerhetspolisen 2024/2025, Lägesbild)

Vidare bedöms ett flertal länder idag bedriva olovlig underrättelseverksamhet eller annan säkerhetshotande verksamhet i Sverige och omfattningen har ökat de senaste åren. Exempelvis kan detta ske genom försök att värva personer med tillgång till information eller med insyn i en specifik verksamhet eller ett nätverk. (Säkerhetspolisen, Hotet från främmande makt)

Även hybridaktiviteter i syfte att verka destabiliserande, agera vilseledande och skapa oro fortsätter äga rum i Sverige och övriga Europa. Säkerhetspolisens och Myndigheten för psykologiskt försvars generella bedömning är att det i Sverige genomförs säkerhetshotande verksamhet exempelvis genom otillbörlig informationspåverkan, cyberangrepp och skadegörelse. Perioden inför val och valgenomförandet bedöms inte vara något undantag.

Hot mot valgenomföranden i omvärlden och tidigare val i Sverige

I andra europeiska länder såväl som i flera länder utanför Europa har det förekommit omfattande försök till otillbörlig informationspåverkan i samband med val. Bland annat genom falska nyhetssidor, botnätverkskonton och på sociala medier eller genom försök till att rekrytera individer till påverkansaktiviteter eller sabotage. Felaktig eller vilseledande information har spridits via sms och videoklipp. AI används i allt större utsträckning som ett verktyg. Fabricerad information om inkorrekt hantering av avlagda röster samt rykten om säkerhetshot mot vallokaler har spridits i syfte att skada förtroendet för valgenomförandet eller för att få väljare att avstå från att rösta. Även information om enstaka handhavandefel har spridits i samma syfte.

Det har förekommit angrepp mot kritisk infrastruktur för valgenomförandet i flera andra länder exempelvis olika varianter av cyberangrepp eller överbelastningsattacker som inneburit att aktörer inom valadministrationen inte kunnat använda sina IT-system och datorer.

Andra exempel är falska bombhot och ryktesspridning om säkerhetsbrister på röstmottagningsställen och lokaler för rösträkning. Även utrustning som används för att genomföra val har satts i brand. I USA lyckades myndigheterna i samband med 2024 års presidentval avstyra planer på att attackera väljare under valdagen. Det finns även gott om exempel på hur valarbetare runt omkring i världen har utsatts för trakasserier och ryktesspridning samt mottagit allvarliga hot på grund av sitt uppdrag.

I flera länder har valresultatet ifrågasatts av den förlorande parten. Exempelvis har utrustning som använts under valgenomförandet sagts vara manipulerad. Även valarbetarnas opartiskhet har ifrågasatts.

Vid de senaste valen i Sverige har det bland annat förekommit hot och trakasserier mot röstmottagare och andra valarbetare, vilseledande information har fått spridning och vi har sett angrepp mot infrastruktur kritisk för valgenomförandet, både mot röstmottagningsställen och i form av cyberangrepp mot val.se.

Erfarenheten från EU-valet 2024 är att även små kommuner kan drabbas och stå utan tillgång till internet, it-system och sparad information under en kritisk tidsperiod. Oväntade händelser eller hot som inte nödvändigtvis är ett angrepp riktat mot valgenomförandet kan leda till stora konsekvenser för valen beroende på tidpunkten.

Hot mot valgenomförandet 2026

Samtidigt som det säkerhetspolitiska läget bedöms vara mer oförutsägbart idag har Sverige sedan senaste valen till riksdag, region- och kommunfullmäktige blivit medlem i Nato. Valmyndigheten anser att detta faktum tillsammans med inträffade incidenter vid tidigare val i Sverige och allt fler händelser i omvärlden i samband med val bidrar till en mer komplex hotbild mot valens genomförande än tidigare.

Det finns ett antal aktörer i och utanför Sverige med intresse, avsikt och förmåga att försöka påverka valgenomförandet likväl som förtroendet för genomförandet av allmänna val. Om dessa i sin tur utnyttjas av främmande makt eller andra utländska aktörer skulle det kunna öka både förmågan och komplicera hotbilden mot valen ytterligare. Frågor som tidigare varit föremål för polarisering eller för spridning av vilseledande information kan nyttjas av en aktör som har ett intresse av att försöka påverka förtroendet för valprocessen. Det kan ta sig uttryck exempelvis genom medveten spridning av felaktig information i syfte att bidra till splittring, påverka väljare att inte rösta eller försök till att misskreditera valsystemet och de som arbetar inom valadministrationen. Valgenomförandet kan även drabbas indirekt vid exempelvis ett cyberangrepp eller ett kabelbrott.

Påverkan genom cyberangrepp och otillbörlig informationspåverkan

Genom riktade cyberangrepp kan främmande makt eller andra aktörer få tillgång till viktig eller känslig information samt påverka samhällsviktig infrastruktur. Avsikten är många gånger att försöka skapa oro och polarisering, skada tilliten till samhällsfunktioner, eller använda informationen i påverkanskampanjer och på så vis försöka påverka opinion och

beslutsfattande. Under ett val ökar därför risken för otillbörlig informationspåverkan från främmande makt och andra aktörer.

Störningar i den digitala infrastrukturen kan påverka både valgenomförandet i stort likväl som förtroendet för både valprocessen och resultatet. Metoder och verktyg för cyberangrepp utvecklas kontinuerligt och olika varianter av cyberangrepp riktade mot myndigheter eller samhällsfunktioner är idag vanligt förekommande i Sverige. Ett sannolikt scenario är därför att det i samband med valen 2026 i någon omfattning inträffar cyberangrepp. De kan riktas direkt mot valgenomförandet eller där valgenomförandet indirekt påverkas. Det är också sannolikt att desinformation med utgångspunkt i faktiska eller fabricerade händelser sprids. Cyberangrepp och desinformation kan också förekomma samtidigt och förstärka varandra.

Påverkan genom hot, trakasserier, sabotage eller fysiska angrepp

Förtroendet för, och genomförandet av, allmänna val kan påverkas av både hot och fysiska angrepp mot personal, transporter och lokaler som är viktiga för valgenomförandet. Beroende på tidpunkt och vad som utsätts för angrepp kan valgenomförandet påverkas negativt och enskilda väljares röster gå förlorade.

Risker för ordningsstörningar och överförda hot bör tas med i bedömningen. Sker något i närheten av kritisk infrastruktur för valen, kan valgenomförandet påverkas negativt. Exempelvis kan allmänna sammankomster i närheten av röstmottagningsställen påverka väljarnas möjlighet att nyttja sin rösträtt.

Beakta också risken för insiderbrott där någon tidigare anställd eller någon som tar anställning i samband med valtillfället har ont uppsåt och vill skada förtroendet för valgenomförandet eller försöka påverka valresultatet.

Stulna och gömda valsedlar är ett sannolikt scenario inför valen 2026 likväl som ordningsstörningar, hot och trakasserier samt både hot om och faktisk skadegörelse av kritisk infrastruktur.

Vår gemensamma förmåga att skydda valgenomförandet

Valadministrationens arbete med valgenomförandet är i samband med vissa moment och perioder mer tidskritiskt och känsligt för påverkan. För att kunna identifiera sårbarheter, förstå vad som är skyddsvärt och samtidigt kunna agera på de hot som finns, är det grundläggande att rätt kompetens deltar i analysarbetet. Valadministrationen rekommenderas att involvera den kompetens som finns lokalt i organisationen, exempelvis inom krisberedskaps-, säkerhets-, IT- och kommunikationsområdet för att stärka förmågan att förebygga, motverka och möta antagonistiska hot. Skyddsåtgärder, beredskapsplanering och handlingsplaner har stor potential att reducera antalet tillfällen som en antagonist kan använda för att skada valens genomförande och förtroendet för valens genomförande samt skademinimera om något väl inträffat.